

Krásná Lípa
CENTRUM ČESKÉHO ŠVÝCARSKA

KONCEPCE RODINNÉ POLITIKY OBCE KRÁSNÁ LÍPA NA OBDOBÍ 2017-2022

květen 2017

OBSAH

1. Úvod	3
2. Základní charakteristiky obce	4
2.1 Demografické ukazatele obce	4
2.2 Další charakteristiky obce	7
3. Obecné cíle rodinné politiky obce	9
4. Analýza současné situace (diagnóza území)	9
4.1 Rozvojové problémy očima místních obyvatel	11
4.1.1 SWOT analýza území	11
4.1.2 Dotazníkové šetření	12
5. Priority rodinné politiky pro období 2017-2022	17

1. ÚVOD

Rodina představuje historicky jeden z hlavních prvků fungování společnosti. V rodině dochází k výchově dítěte, k formování jeho osobnosti. Dítě získává v rodině své životní hodnoty, úctu a sounáležitost k jiným lidem. Zároveň rodina poskytuje svým členům pocit bezpečí a možnost spoléhat se jeden na druhého. Soudržná rodina získává na důležitosti v případě rodin a jedinců, kteří se z nějakého důvodu dostali do problémů. Právě rodina může zásadně pomoci matkám samoživitelkám, lidem se zdravotním či jiným postižením nebo seniorům k tomu, aby nespadli do pastí chudoby nebo sociálního vyloučení. Fungující rodina je tak zároveň prevencí před řešením problémů těchto skupin osob prostřednictvím sociální politiky.

Současně ale dochází ke změně tradičního vnímání rodiny. Velké rodiny zahrnující různé věkové skupiny jejích členů se oproti minulosti stávají méně častými. Mění se životní styl i hodnoty ve společnosti s dopady na tradiční podobu rodinného života. Zvyšuje se počet rozvodů, počet matek či otců samoživitelů, roste počet jedinců žijících samostatně bez dětí, hrozba osamoceního života se stává častější pro seniory.

Bez funkční rodiny se silněji objevují hrozby i) domácností ohrožených chudobou (ekonomické problémy př. matky samoživitelky, senioři), ii) osamocení vedoucí k sociálnímu vyloučení některých citlivých skupin osob (např. senioři, pracovní vyčerpání lidí, matky žijící s malými dětmi v prostorové izolaci apod.), iii) výskytu sociálně patologických jevů, vandalismu, iv) problémů spojených se zajištěním dříve samozřejmých potřeb rodin, například hlídání dětí atp.

Představitelé města Krásná Lípa si uvědomují význam rodiny pro celou společnost i prosperitu města. Rodina je základní a nejvýznamnější jednotkou naší společnosti, není soukromou záležitostí jednotlivců, ale zdrojem prosperity celé společnosti, je zárukou udržitelného rozvoje jak ekonomického, tak sociálního a kulturního. Konkrétní rodina naplňuje svoje poslání tím lépe, čím lepší má podmínky ke svobodné volbě své životní strategie. Počet obyvatel Krásné Lípy činil 3478 (konec roku 2016), dochází k odstěhování se mladých lidí z regionu za vzděláváním i za prací. Se založením Národního parku České Švýcarsko se sídlem v Krásné Lípě v roce 2010 narostl s novými pracovními příležitostmi i počet přistěhovaných lidí a rodin. Cílem podpory rodin je také podpořit trend života rodin v přírodně zajímavé lokalitě.

Zastupitelstvo města Krásná Lípa usiluje o vytváření příznivých podmínek pro život rodin. Cílem koncepce rodinné politiky je předložit taková opatření, která přispějí k vytvoření klimatu, v němž bude rodina dobře prosperovat a bude se při svém rozhodování o realizaci rodinných přání cítit dobře. Rodinná politika představuje souhrn aktivit a opatření za účelem podpory rodiny. Je to politika průřezová zasahuje do nejrůznějších oblastí života společnosti, např. bydlení, školství, zdravotnictví, trh práce, infrastruktura. Zároveň se ale týká oblasti vysoce soukromé a musí respektovat autonomii a schopnost rodiny samostatně se rozhodovat. Rodinná politika se proto soustředí na podporu rodiny ve výkonu jejích přirozených funkcí, nikoli na přebírání těchto rolí či zasahování do vnitřního života rodiny.

Koncepce rodinné politiky navazuje na Komunitní plán rozvoje sociálních služeb a dalších aktivit v obci Krásná Lípa v období 2015 - 2018 v oblastech služby pro děti a mládež, vzdělávání, služby pro seniory a služby pro rodiny. Tyto cílové skupiny jsou v Koncepci rodinné politiky řešeny ve vzájemných vztazích, ve vazbě na mezigenerační komunikaci a spolupráci.

Východiskem pro tvorbu koncepce rodinné politiky jsou mimo jiné obecnější cíle rodinné politiky, které zahrnují rovněž celkové utváření příznivých podmínek pro vznik a fungování rodin,

posilování významu rodinných hodnot a tím i rodinné soudržnosti, a to včetně aspektu mezigenerační komunikace a spolupráce. V prostředí České republiky je řada vhodných opatření rodinné politiky kompetenčně zasazena na úrovni obcí. Na tomto základě je rovněž plně odůvodněna potřeba sledovat koncepční přístup k rodinné politice již na úrovni obcí. Pro optimální nastavení rodinné politiky je nezbytná spolupráce národní, regionální i místní úrovně. Výhody regionální a místní úrovně jsou přitom spojeny zejména s lepší znalostí místních poměrů v souladu s principem subsidiarity.

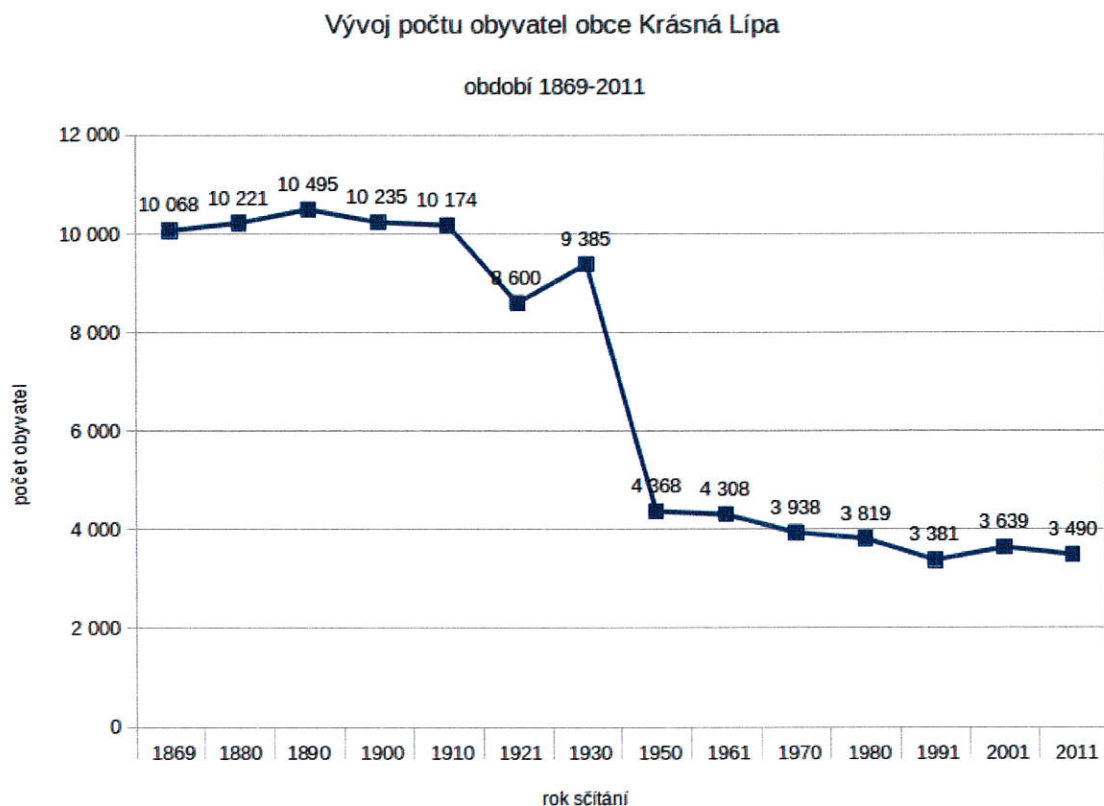
2. ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKY OBCE

Základní charakteristika obce Krásná Lípa vyzvedává klíčové determinanty formulace návrhové části. První část se zaměřuje na demografické ukazatele. Druhá část přidává některé hlavní poznatky v širších tematických souvislostech.

2.1 Demografické ukazatele obce

Krásná Lípa stejně jako další města a obce pohraničí utrpěla v polovině 20. století významný úbytek obyvatelstva v důsledku poválečného uspořádání a odsunu Němců. Tento úbytek, typický pro města a obce Sudet, je trvalý a nikdy se jej nepodařilo nahradit přirozeným přírůstkem, ani migračním saldem obyvatelstva. To platí i pro obec Krásná Lípa. Od roku 1950 má počet obyvatel setrvalou mírně klesající tendenci viz Graf č. 1.

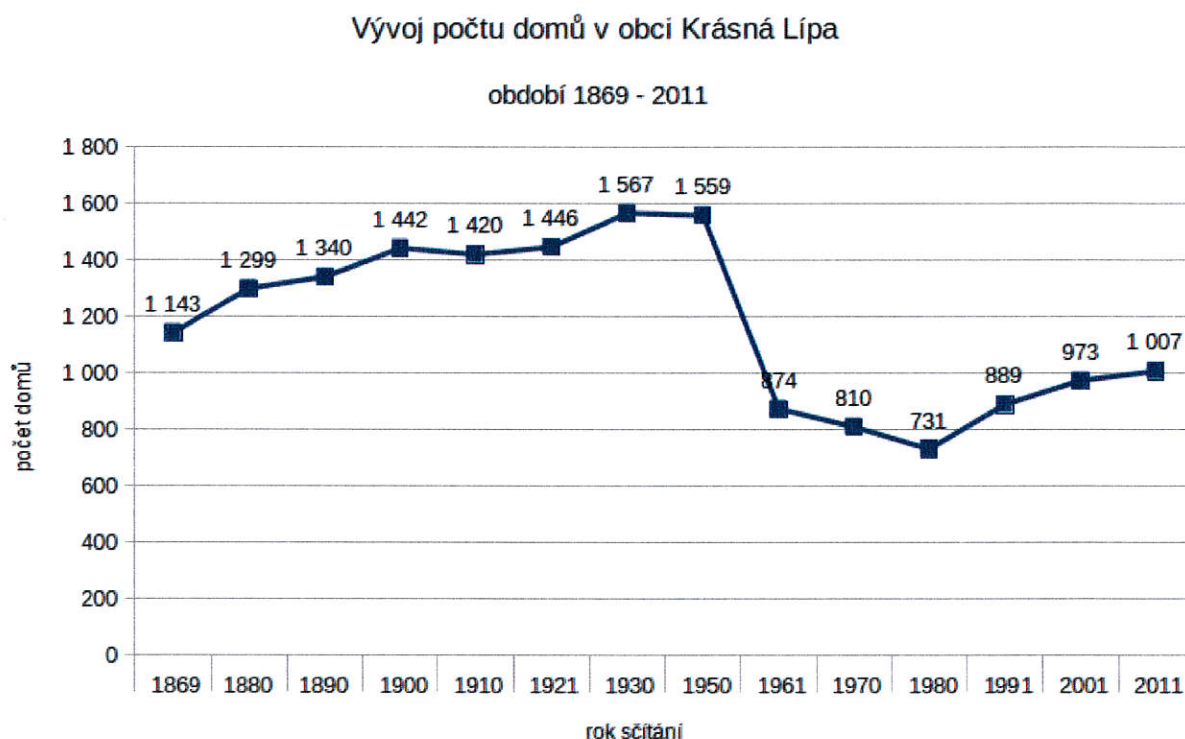
Graf č. 1

Zdroj: ČSÚ – Historický lexikon obcí České republiky 1869-2011, vlastní zpracování

Obdobně i v počtu domů v obci došlo následně po odsunu Němců k dramatickému poklesu. V posledních třech dekádách zaznamenáváme nárůst počtu domů (viz Graf č. 2 Vývoj počtu domů v obci Krásná Lípa za období 1869-2011), což reflektuje zejména společenské změny v nárocích na bydlení při setrvalém počtu obyvatel obce. Stimulující bytová politika obce k výstavbě nových rodinných domů v poslední dekádě nemůže být v časové řadě plně reflektována, kdy dostupné statistiky vychází z pravidelného Sčítání lidu, domů a bytů realizovaného naposledy v roce 2011.

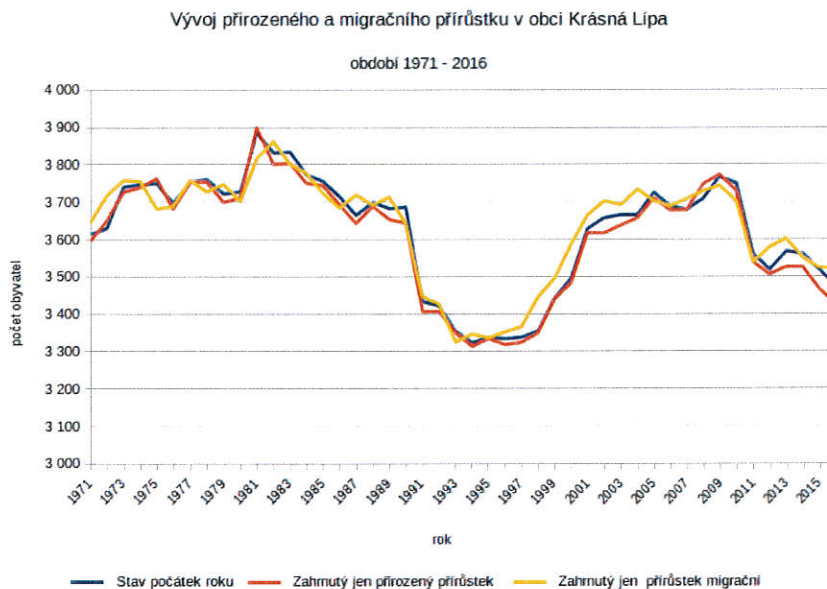
Graf č. 2

Zdroj: ČSÚ – Historický lexikon obcí České republiky 1869-2011, vlastní zpracování

Vývoj přirozeného přírůstku a migračního salda obyvatelstva obce Krásná Lípa v posledních zhruba padesáti letech nevykazuje žádné dramatické výkyvy. Přirozený přírůstek obyvatel nenahrazuje úbytek obyvatel v důsledku stěhování. Ani migrační přírůstek neschopen významně překonat záporný přirozený přírůstek obyvatel v některých letech. V následujícím grafu (Graf č. 3) je ukázán vývoj obyvatelstva i) v závislosti pouze na přirozeném přírůstku, ii) v závislosti pouze na migračním přírůstku a iii) v celkovém počtu na počátku každého sledovaného roku. Jak je patrné, k žádným zásadním výkyvům nedochází. Mezi lety 1996 – 2004 však stabilně migrační saldo posiluje zvýšení počtu obyvatel v obci, nicméně na celkový vývoj počtu obyvatel má dopad marginální. Migrační přírůstek je projevem atraktivity obce, podmíněné různými faktory: cenová dostupnost, atraktivita a kvalita prostředí, pobídky pro migranty ze strany obce.

Graf č. 3

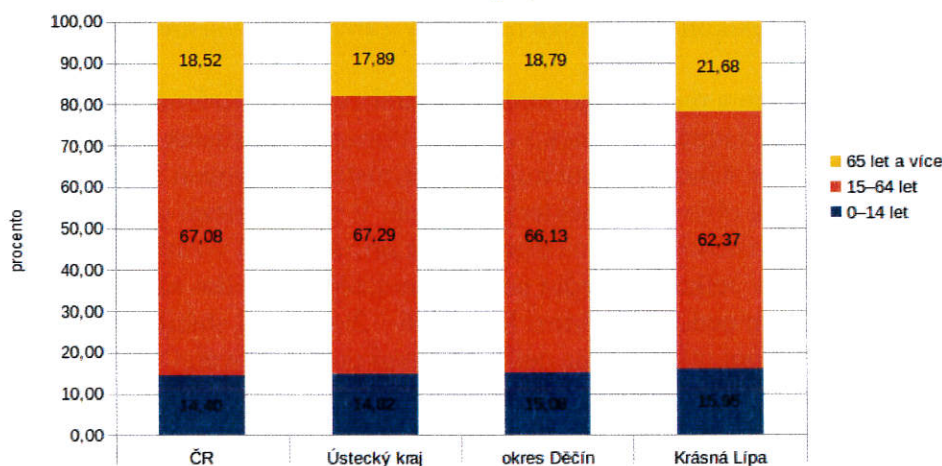

Zdroj: ČSÚ – Demografické ukazatele obcí, vlastní zpracování

Věkové složení obyvatelstva obce Krásná Lída ve srovnání s vybranými referenčními územími (rok 2015) ukazuje vyšší podíl dětí a seniorů oproti celorepublikovému průměru. Vzhledem k celkovému demografickému vývoji země, konkrétně demografickému stárnutí obyvatelstva, lze očekávat nárůst počtu osob nad 65 let v následujícím období.

Graf č. 4

Věkové složení obyvatelstva obce Krásná Lída ve srovnání s vybranými referenčními územími
rok 2015 (v %)

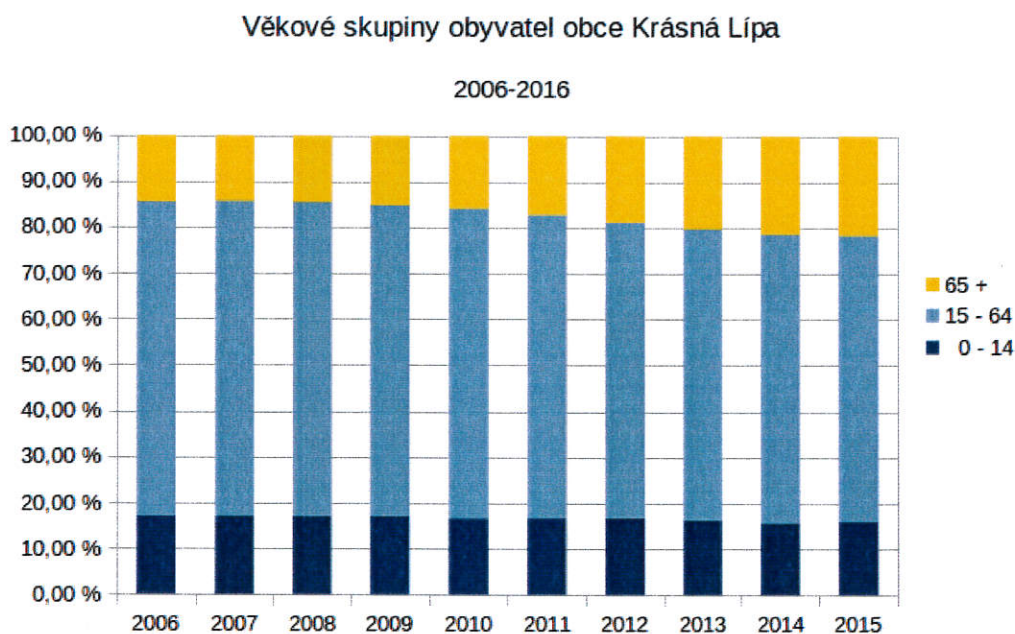

Zdroj: ČSÚ – Demografická ročenka měst 2006-2015, Věkové složení obyvatelstva k 31.12.2015, vlastní zpracování

Úbytek počtu dětí a zároveň zvyšování počtu seniorů jsou patrné z následujícího grafu (Graf č. 5), který ukazuje podíl věkového složení obyvatel Krásné Lípy v poslední dekádě. Prohlubování tohoto trendu, tedy zvyšování početní skupiny starších dětí na úkor dětí mladších, a zároveň nárůstu

věkové skupiny seniorů se dá očekávat v nadcházejícím období a strategické dokumenty města by jej měly adekvátně reflektovat, mimo jiné podporou mezigeneračního soužití.

Graf č. 5

Zdroj: ČSÚ – Demografická ročenka měst 2006-2015, vlastní zpracování

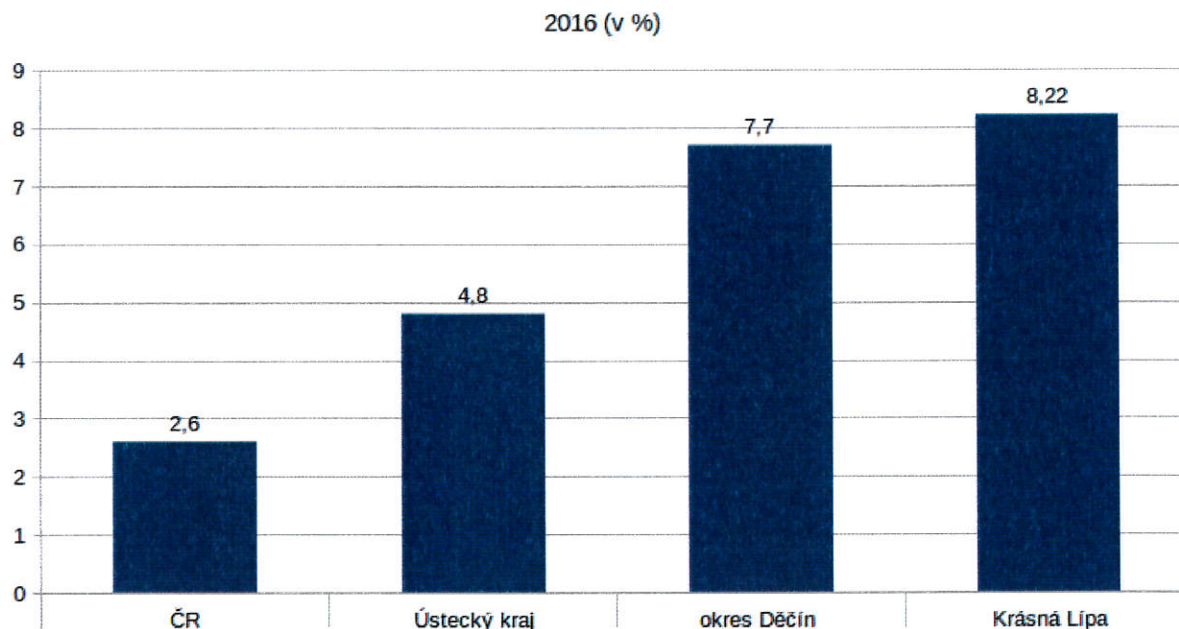
2.2 Další charakteristiky obce

Z dalších dílčích charakteristik obce považujeme pro zpracování návrhové části za významné zejména tyto skutečnosti:

- Řada rozvojových příležitostí obce je ovlivněna její polohou v bezprostřední blízkosti turisticky významného Národního parku České Švýcarsko. Na rozvojový potenciál cestovního ruchu reagovala obec zpracováním Konceptce cestovního ruchu v regionu do České Švýcarsko do roku 2020, který sice primárně cílí na turisty, rozvoj dopravní obslužnosti a turistické infrastruktury, ale má dopad na zaměstnanost, resp. vznik pracovních příležitostí, v obci i regionu. Na území obce je 9 ubytovacích zařízení s kapacitou 413 lůžek. V roce 2015 se v obci ubytovalo více než 10.000 hostů, přičemž průměrná doba přenocování byla 2,5 dne. (Zdroj: ČSÚ)
- Krásná Lípa leží v kraji s trvale nejvyšším podílem nezaměstnaných z pohledu mezikrajového srovnání. Míra nezaměstnanosti je komplexním společenským ukazatelem, jenž v sobě nese mnoho informací. Nezaměstnanost je podmíněna lokalizací sídla, jeho ekonomickou atraktivitou, nabídkou pracovních příležitostí atd., je nutné tedy hodnocení provádět komplexně a hodnotit úroveň nezaměstnanosti ve vazbě na vyšší územní jednotky. Vysoká míra nezaměstnanosti v obci vzhledem k míře nezaměstnanosti v okrese a kraji proto nepřekvapí (viz Graf č. 6). I tak se ale v rámci okresu řadí k obcím s vyšší mírou nezaměstnanosti, která souvisí také s převažující nezaměstnaností osob žijících v sociálně vyloučených lokalitách na území obce.

Graf č. 6

Míra nezaměstnanosti v obci Krásná Lípa ve srovnání

Zdroj: ČSÚ, MPSV, vlastní zpracování

- V obci je 6 sociálně vyloučených lokalit. Lokality jsou rozprostřeny v běžné zástavbě rodinných domů. Osoby žijící v těchto lokalitách čelí chudobě a sociálnímu vyloučení či jsou sociálním vyloučením ohroženy. U těchto osob dochází ke kombinaci znevýhodnění pro trh práce, zejména nízká kvalifikace, nízké kompetence, nízká flexibilita a motivace, péče o děti, zadluženost. Cílová skupina ze sociálně vyloučených lokalit nevykazuje znaky komunity, k užší spolupráci a pomoci dochází uvnitř jednotlivých rodin, podílení se na veřejném životě nebo akcích ve městě je nízká. Míra nezaměstnanosti je u této skupiny velmi vysoká, podíl nezaměstnaných v těchto lokalitách je přibližně 80–85%.
- Ústecký kraj patří spolu s Karlovarským krajem ke krajům s nejméně příznivou vzdělanostní strukturou. Středoškolské vzdělání zakončené maturitou či vyšší má podle výsledků Sčítání lidu, domů, bytů 2011 zhruba třetina obyvatel, přibližně stejný díl obyvatelstva dosáhl středního vzdělání nebo vyučení bez maturity. Více než pětina obyvatel má pouze základní vzdělání. Podíl vysokoškolsky vzdělaných se pohybuje jen mezi 7-8 %. Nízká úroveň vzdělanosti byla zaznamenána v řadě mikroregionů především v západočeském a severočeském pohraničí, stejně jako v odlehlých oblastech, mezi jinými právě Šluknovského výběžku. Nabídka kvalifikovaných pracovních pozic je v těchto periferních oblastech značně omezená a dojížděková vzdálenost do větších center příliš velká. Pro obyvatele, kteří získají vyšší vzdělání, je často řešením spíše přestěhování do větších měst nebo alespoň do jejich blízkosti. To platí i pro region Krásná Lípa.

3. OBECNÉ CÍLE RODINNÉ POLITIKY OBCE

Hlavním cílem je vytvoření klimatu, v němž rodina dobře prosperuje, tzn.

- pomáhá rodině, aby naplňovala svoje funkce
- motivuje k vytváření dalších pracovních míst a podmínek pro získávání motivovaných pracovníků
- odstraňuje důvody pro odchod mladých lidí z obce, napomáhá udržitelnému rozvoji a prosperitě
- umožňuje tak rodině stát se důležitým stimulem prosperity obce.

Cestou k naplnění hlavního cíle je vytváření systému navzájem provázaných opatření, která se dotýkají:

1. podpory vytváření vhodných životních podmínek pro fungování rodin a spoluvytváření prostředí příznivého rodině,
 - i. společensko-kulturních akcí a osvětové aktivity,
 - ii. bytové politiky a budování infrastruktury
2. podpory slučitelnosti rodinného a profesního života,
 - i. poradenství v oblasti harmonizace rodiny a zaměstnání
3. podpora služeb pro rodiny,
 - i. k prevenci sociálního vyloučení rodičů s malými dětmi,
 - ii. k posilování partnerských a rodičovských vztahů,
 - iii. rozvoje služby péče o děti
4. osvětově informační činnosti,
5. institucionálního zabezpečení rodinné politiky - začlenění rodinné politiky do gesce místostarosty/místostarostky města zodpovědné za uplatňování pro-rodinného úhlu pohledu při tvorbě koncepčních dokumentů obce, dohledu na realizaci koncepce rodinné politiky, komunikace a propojení dalších aktérů (občanský a komerční sektor, odborníci),

Rodinná politika není záležitostí jednoho člověka. Musí dojít k vzájemné komunikaci a spolupráci různých aktérů na národní, regionální i místní úrovni z řad odborníků, zástupců samospráv, neziskových organizací, zaměstnavatelů i médií.

4. ANALÝZA SOUČASNÉ SITUACE (DIAGNÓZA ÚZEMÍ)

Tato kapitola představuje hlavní poznatky analýzy vztahující se k rodinnému prostředí v životě obce. Důraz je kladen na dílčí témata služby pro rodiny, sladění pracovního a rodinného života a komunitní a společenský život obce s důrazem na rodinu.

Obec, stejně jako řada dalších organizací, realizují na území obce aktivity, které spoluvytváří prostředí příznivé rodině. V obci se pořádá celá řada společensko-kulturních i sportovních akcí, např. Den Českého Švýcarska, Pohádkový les, Masopust, Karneval, dílny k svátkům (velikonoční, adventní tvoření pro rodiny s dětmi atp.) a řada dalších. Obec podporuje finančně i nefinančně (př. technická podpora akcí, zapůjčení prostor zdarma, limitovaný výlep plakátů zdarma) rozšiřování nabídky tradičních a nových sportovních, kulturních a jiných volnočasových akcí, ať jako vlastní pořadatel či partner. Dochází k postupnému rozšiřování počtu aktérů zainteresovaných v rozvoji komunitního a spolkového života, včetně zapojení seniorů i podpoře mezigeneračního dialogu.

Na území obce realizují své aktivity tyto organizace a sdružení: Klub cyklistiky, Klub českých

turistů, TJ odbíjená, Český svaz ochránců přírody Tilia, Folklorní soubor Lužičan, Folklorní soubor Dykyta, TJ šachy, Krásnolipský komorní sbor, Krásnolipský spolek, Vlčíhorská zahrada. Následující organizace do svých aktivit zahrnují i práci s dětmi: Český rybářský svaz-místní organizace, TJ zápas řecko-římský, Mateřské centrum Beruška, TJ kopaná, Dětský folklorní soubor Křiničánek, Sbor dobrovolných hasičů, Krásná Jurta. Obec Krásná Lípa je sídlem Správy Národního parku České Švýcarsko, která je také realizátorem řady osvětových akcí pro dospělé i děti. Podobně i České Švýcarsko o. p. s.. Příspěvková organizace města Kostka Krásná Lípa je hlavním nositelem komunitního života v obci, zajišťuje poskytování řady sociálních služeb (vč. nízkoprahové zařízení pro děti a mládež, sociálně aktivizačních služeb pro rodiny s dětmi) i dalších aktivit, např. provozuje občanskou poradnu, klub Včelka pro děti 3-6 let, které nedochází do mateřské školy, zajišťuje pracovní, kariérové i dluhové poradenství, pořádá kurzy, školení ad..

Centrum obce prošlo v minulých letech nákladnou revitalizací, která přispěla k vysoké kvalitě veřejného prostranství. Pohyb po obci je možný s využitím bezbariérových přechodů. Obec nabízí pozemky zdarma k výstavbě rodinných domů, stejně jako dotace na připojení se k veřejné kanalizační síti. Je zajištěna dopravní obslužnost vesměs nízkopodlažními autobusy a bezbariérovými vlakovými soupravami. Bohužel budovy veřejných služeb, např. pošta a městský úřad, nedisponují bezbariérovými vstupy, což je pro pohyb obyvatel při vyřizování běžných záležitostí značně limitující. Rekonstrukce je omezena památkovou péčí o historickou budovu, nicméně neuspokojivou situaci je třeba řešit.

Při hodnocení služeb pro rodiny postupujeme dle dílčích témat:

- služby péče o děti,
- služby zaměřené na podporu funkce a soudržnosti rodiny.
- další služby relevantní pro rodinný život.

V obci funguje základní škola, která provozuje také třídu s alternativním vzdělávacím programem a přípravnou třídu. K dispozici jsou dvě mateřské školy, působí zde mateřské centrum a další formální i neformální skupiny péče o děti (př. cvičení maminek s kočárky, jóga pro děti, cvičení miminek). Organizace pracující s dětmi i ukázka volnočasových aktivit byly uvedeny výše. Tyto organizace či spolky zaměřují své aktivity na různé věkové skupiny dětí. Svou relevanci v tomto směru hrají rovněž další instituce trávení volného času v dojezdové vzdálenosti (např. ZUŠ Rumburk, Schrödingerův institut). Za nejméně oslovovanou skupinu vzhledem k organizovaným aktivitám lze označit skupinu mládeže, tj. starších dětí, nabídku volnočasových aktivit pro tuto skupinu lze hodnotit jako nedostatečnou. Stejně hodnocena je i kapacita péče o děti mladší 3let. Rezervy jsou i v zapojení dětí ze socioekonomicky znevýhodněného prostředí do běžných volnočasových aktivit, do návštěvy mateřské školy a přípravné třídy základní školy, které jsou limitovány jak zájmem cílové skupiny, tak i kapacitou projektů realizovaných organizací Kostka Krásná Lípa, dále také Kostka (př. Klub Včelka, doučování atp.).

Děti i dospělí mohou v obci využít 4 dětská hřiště a sportovní areál. Ve sportovním areálu jsou některé aktivity zpoplatněny, nicméně je volně přístupný. Obec plánuje výstavbu dalšího hřiště pro nejmenší v místě sídliště a má také vyhrazený prostor pro výstavbu hřiště pro starší děti pod kinem.

V obci se nachází ordinace dětského a praktického lékaře i zubní ordinace. V obci je lékárna. Kostka Krásná Lípa poskytuje odlehčovací služby. V obci se nachází domov pro seniory a dům pro osoby s postižením (Dům se zvláštním režimem). Město provozuje dva domy s pečovatelskou službou.

4.1 Rozvojové problémy očima místních obyvatel

S cílem zapojit velký počet aktérů do přípravy koncepčních dokumentů obce, uspořádala obec v první polovině května 2017 dotazníkové šetření mezi obyvateli, a také moderovanou veřejnou debatu, jejímž výstupem byla mimo jiné SWOT analýza území. Poznatky jsou shrnuty níže.

4.1.1 SWOT analýza území

<p>SILNÉ STRÁNKY</p> <ul style="list-style-type: none"> ▲ 4 hřiště + sportovní areál ▲ široká nabídka venkovních volnočasových aktivit (také ČŠ o. p. s. a NP ČŠ) ▲ rozcestník aktivit pro rodiny s dětmi OPS ▲ fungující mateřské centrum ▲ cvičení pro miminka a maminky (spolu s neformálním kruhem vzájemné výpomoci) ▲ vzhled veřejných prostranství ▲ dostupnost pozemků pro výstavbu RD ▲ podpora spolku MěÚ (finanční i nefinanční) ▲ dopravní obslužnost 	<p>SLABÉ STRÁNKY</p> <ul style="list-style-type: none"> ▲ sportovní areál zpřístupněn jen s doprovodem, zpoplatněné aktivity, herní prvky hřiště omezené do 12 let ▲ chybí hřiště pro náctileté (parkur hopsání, skate park, kolečkové brusle) ▲ chybí krytý prostor pro volnočasové aktivity při nepříznivém počasí ▲ chybí vzdělávání pro rodiče na rodičovské dovolené ▲ omezené služby hlídání předškolních dětí ▲ chybí venkovní posezení ▲ špatný přístup do veřejných prostor (úřad, pošta, knihovna...) ▲ nedostatek vhodných pracovních míst a zkrácených pracovních úvazků
<p>PŘÍLEŽITOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> ▲ dotační příležitosti – výstavba hřiště, rekonstrukce budov (bezbariérové vstupy) ▲ rozvoj sítě cyklostezek – spolupráce s obcemi a dalšími aktéry ▲ zapojení náctiletých a dalších aktérů do přípravy záměrů/aktivit města (komunitní plánování) ▲ další pobídky pro setrvání/příchod nových odborných lékařů (vhodné prostory výhodně atp.) ▲ pracovní příležitosti v rozvíjejícím se cestovním ruchu 	<p>HROZBY</p> <ul style="list-style-type: none"> ▲ prioritizace investičních projektů jen dle dotačních možností a ne aktuálních potřeb povede k realizaci nevhodných opatření ▲ památková ochrana veřejných budov zamezí realizaci bezbariérových opatření ▲ nevhodné či nedostupné dotační tituly ▲ nedostatek odborných lékařů ▲ nerozvíjející se firemní sponzoring ▲ stárnutí či odliv obyvatelstva ▲ rostoucí regionální nezaměstnanost

4.1.2 Dotazníkové šetření

Dotazníkové šetření proběhlo v první polovině května 2017 mezi obyvateli obce s možností vyplnit dotazník on-line ve volně dostupném systému Survio či v papírové podobě, a to anonymně. Dotazník byl distribuován v místní základní škole, informace o dotazníkovém šetření s odkazem byla uveřejněna na webových a FB stránkách obce a ve radničním periodiku Vikýř. Dotazníky bylo možno odevzdávat buď ve škole, nebo v informačním centru. Dotazník byl primárně cílen na rodiny

s dětmi.

Otázky dotazníkového šetření byly kladeny jednak ve vazbě na hodnocení spokojenosti obyvatel obce s definovanými tematickými oblastmi života na pětibodové Likertově škále s možností volby odpovědi nevím/nevyužívám a jednak ve vazbě na otevřené otázky týkající se hlavních předností a problémů ve vazbě na konkrétní tematickou oblasti života v obci.

Šetření se zúčastnilo celkem 87 respondentů. Pro vyhodnocení dotazníků bylo využito 84 odpovědí. Vezmeme-li do úvahy velikosti rodin respondentů, šetření zahrnuje 174 dospělých, z toho 19 seniorů, a 176 dětí do 18 let, což souhrnně představuje 10% obyvatelstva obce. Nejčastěji odpovídal zástupce jádrové rodiny se zastoupením dvou dospělých a dětí školou povinných (68%). Druhou nejpočetnější skupinou je rodič samoživitel (14%) s dětmi ve věku 7-14 let a dětmi předškolního věku. Vícegenerační rodiny jsou zastoupeny v 8 případech.

Tab. 1 Velikost domácnosti respondenta

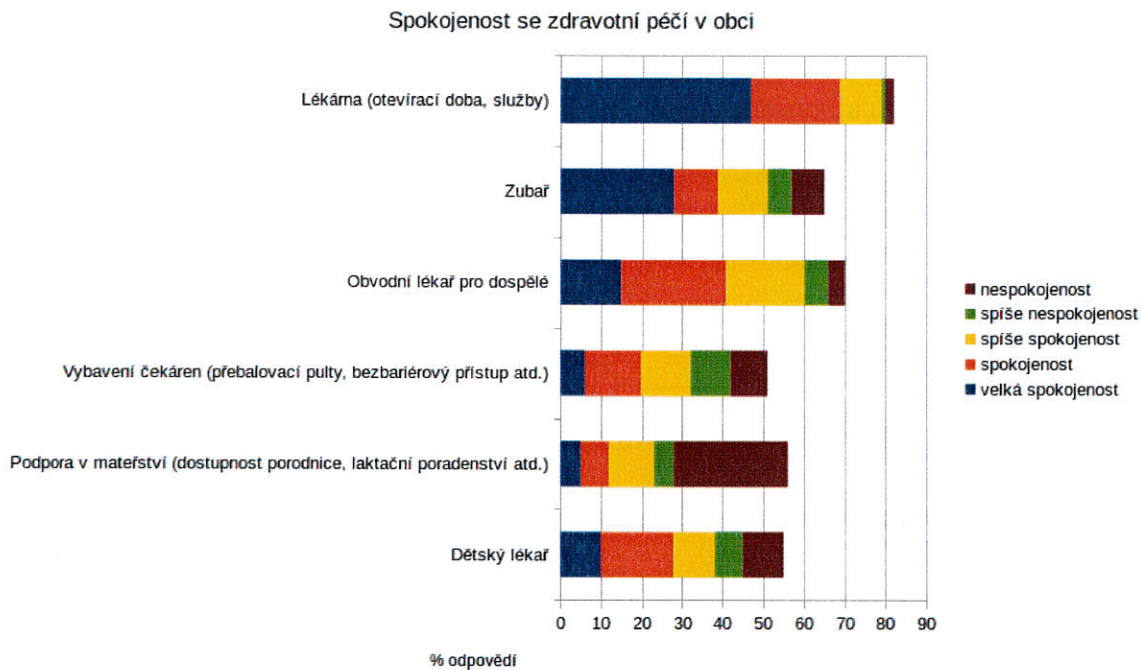
	0	1	2	3	4	5	6	více
počet dospělých osob	0	12	57	9	4	1	0	1
.....z toho seniorů	71	5	5	0	1	0	0	2
počet dětí ve věku 0-6 let	48	24	5	2	0	0	2	3
počet dětí ve věku 7-14 let	19	31	24	4	2	0	1	3
počet mladistvých ve věku 15-18 let	61	15	3	0	0	0	0	5

Další otázky se týkaly konkrétních oblastí života v obci:

- zdravotnické služby, lékařská péče
- bytová situace
- školství vč. aktivit školy ve volném čase
- volnočasové a kulturní aktivity, vč. infrastruktury pro volnočasové aktivity
- zaměstnanost vč. sladování pracovního a rodinného života
- doprava (veřejná i individuální pěší)
- služby

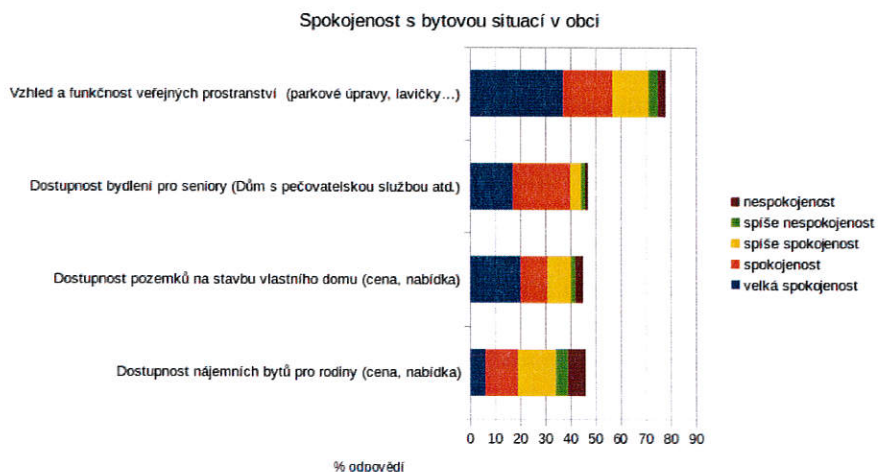
K oblasti zdravotnictví se konkrétně vyjádřilo v jednotlivých otázkách 60-97% respondentů, zbývající uvedly odpověď nevím/nevyužívám. Spokojenost respondenti vyjádřili s lékárnickými službami. Kladně je hodnocena péče zubaře, u dalších lékařů spokojenost klesá. Rezervovaně se respondenti vyjádřili k vybavení čekáren, zejména chybí bezbariérové vstupy do zdravotnických zařízení či ordinací lékařů. Nespokojenost pak respondenti vyjádřili k oblasti porodnictví, kdy po nedávném uzavření porodnického odd. Lužické nemocnice v Rumburku není tato oblast pro obyvatele regionu uspokojivě řešena. Kritiku vyjádřili i k nedostupnosti odborných lékařů v obci, např. gynekolog. Dostupnost odborných lékařů v obci je ale vzhledem k její velikosti obtížně řešitelná.

Graf č. 7

K bytové situaci v obci se konkrétně vyjádřila necelá polovina dotázaných, a to konkrétně ke spokojenosti s dostupností nájmních bytů, pozemků pro výstavbu rodinných domů a bytů pro seniory, zatímco k otázce vzhledu a funkčnosti veřejných prostranství ve městě (parkové úpravy, lavičky, místa k odpočinku) se vyjádřila drtivá většina respondentů (93%), z toho většina z nich vyjádřila spokojenost. Nejhorší je hodnocena dostupnost nájmních bytů pro rodiny v obci. Mezi konkrétními připomínkami je nedostatek míst k odpočinku, např. laviček, zastřešených altánků, zabezpečení většího počtu odpadkových košů, lepší osvětlení některých cest či zajištění většího počtu parkovacích míst na sídlišti.

Graf č. 8

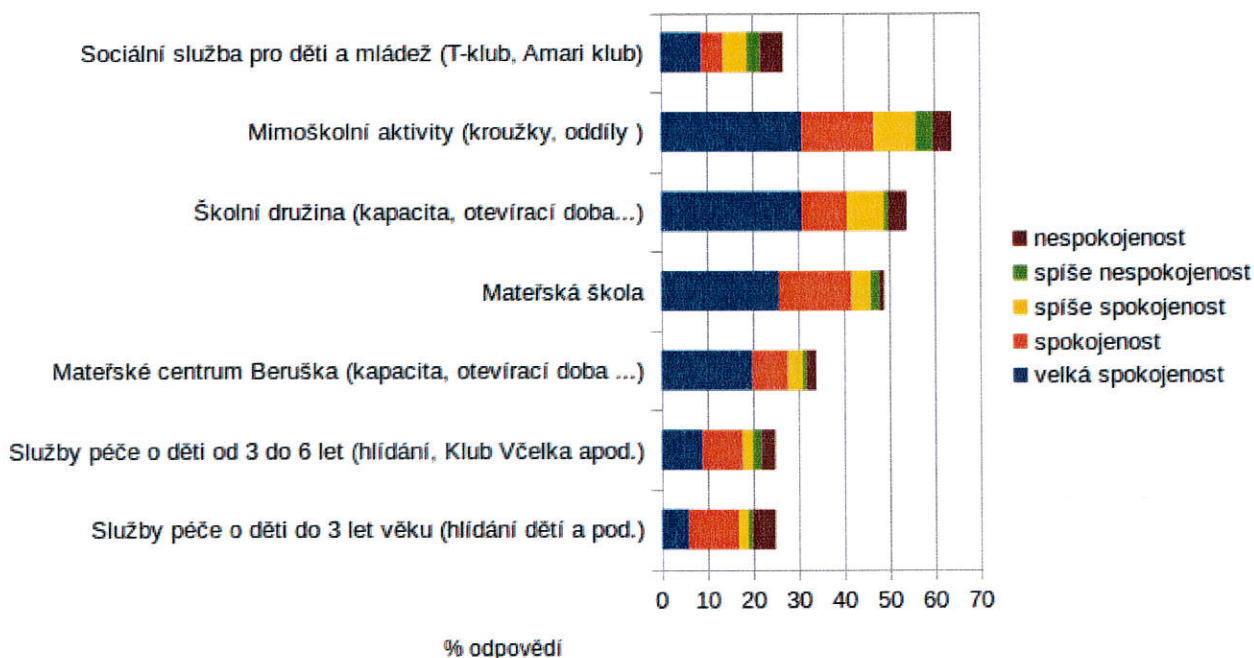

Další hodnocenou oblastí je péče o děti a jejich volný čas. Zhruba dvě třetiny respondentů se nevyjádřily konkrétně nebo nevyužívají služby péče o děti do 3 let, služby péče o děti od 3-6 let mimo mateřskou školkou, sociální služby pro děti a mládež (nízkoprahové zařízení), ani služeb mateřského centra. Respondenti využívající tyto služby je hodnotí ve většině kladně (velmi

spokojen či spokojen), s výjimkou sociální služby pro děti a mládež, kde je sice vyjádřena spokojenost nižší, přesto je se službou spokojeno 70% z nich (hodnocení velmi spokojen, spokojen, spíše spokojen). Zhruba 2/3 respondentů využívají mateřskou školu a školní družinu, další mimoškolní aktivity využívá více jak 3/4 dotázaných. Kladně tyto služby hodnotí 94% respondentů u mateřské školky, 90% u mimoškolních aktivit a 82,5% u družiny. Mezi konkrétními návrhy je rozšíření služby družiny i v době prázdnin, v době ředitelského volna a na celý první, případně druhý stupeň, dále rozšíření nabídky kroužků, nutnost řešení péče o děti mladší 3 let, zejména dětí 2-3letých, nedostatečná nabídka kurzů či dalšího začlenění rodičů na rodičovské dovolené a nedostatečná dopravní obslužnost v rámci katastrálního území obce (Dlouhý důl, Vlčí hora).

Graf č. 9

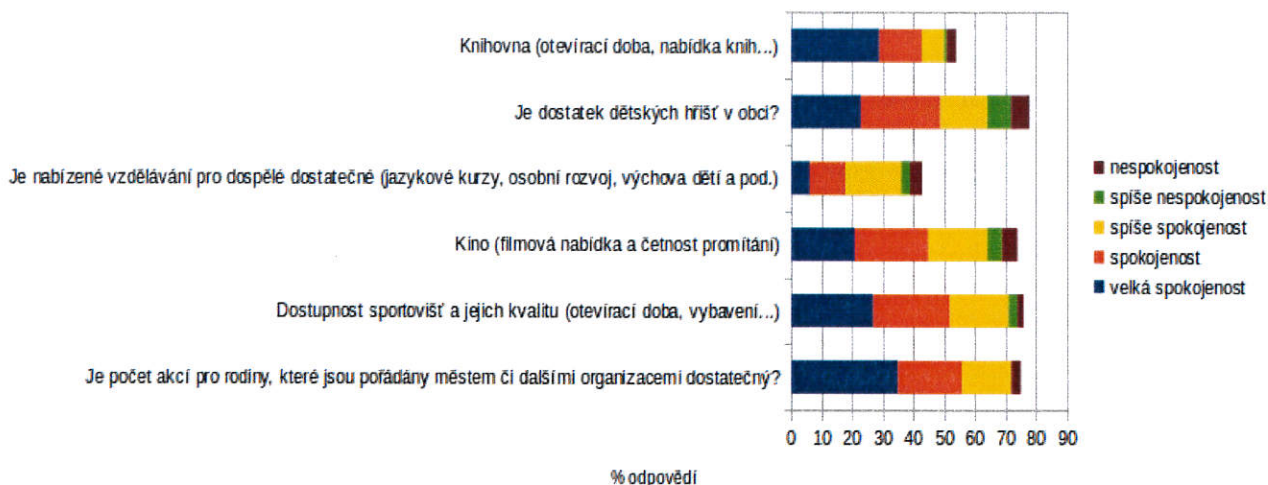
Spokojenost s oblastí péče o děti a jejich volný čas

V další části se respondenti vyjádřili k oblasti volný čas a kultura. Zhruba třetina respondentů nevyužívá služeb knihovny, polovina nevyužívá vzdělávacích kurzů pro dospělé. K ostatním otázkám se vyjádřilo shodně přibližně 90% respondentů. Souhrnně lze vyhodnotit, že ve sledovaných kategoriích oblasti panuje velká spokojenost respondentů s využívanými službami. Výjimku tvoří nabídka vzdělávání pro dospělé, kde převládá hodnocení „spíše spokojen“. Mezi konkrétními připomínkami respondentů se objevila výhrada k čistotě hřišť, chybějícímu hřišti pro starší děti, neomezenému pohybu psů na hřištích, nedostatku prostor pro vyžití rodin s dětmi v zimních měsících, cenám za využití sportovního areálu, nedostatku akcí pro seniory a špatná dostupnost knihovny pro handicapované a kočárky (chybí bezbariérový přístup).

Graf č. 10

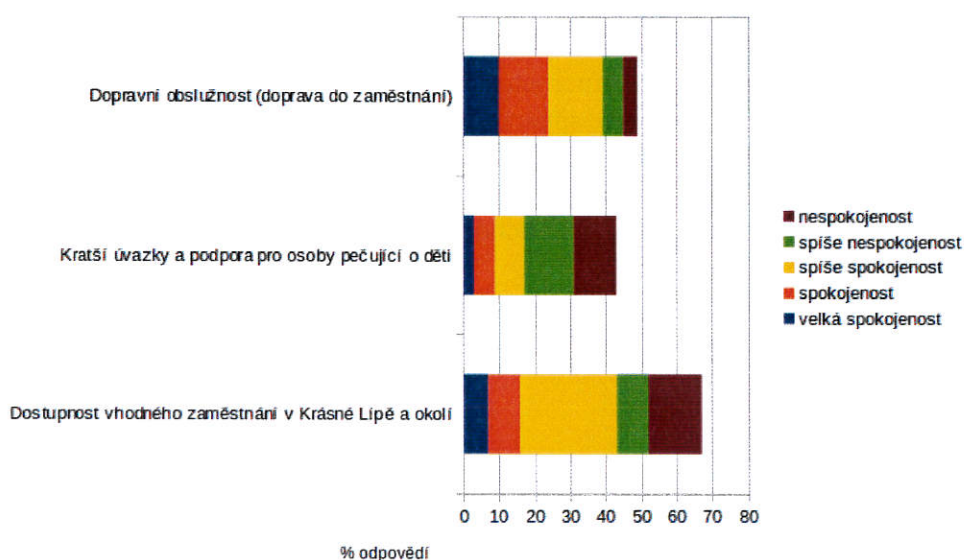
Spokojenost s oblastí volný čas a kultura v obci

K oblasti zaměstnanosti se ke zkráceným úvazkům nevyjádřila polovina respondentů. Obdobně 42% respondentů nehodnotilo dopravní obslužnost, či ji nevyužívá (alternativou je individuální automobilová doprava). Dopravní obslužnost hodnotí kladně 4/5 respondentů. Výhrady k dostupnosti zaměstnání v obci a regionu má 36% respondentů. Nespokojenost s dostupností zkrácených pracovních úvazků a podporou pro osoby pečující o děti vyjádřilo 60% respondentů. Omezené možnosti zaměstnání s nedostatečnou nabídkou pracovních míst pro osoby s vyšším stupněm vzdělání souvisí s mírou nezaměstnanosti v regionu obecně. Mezi hlavní konkrétní připomínky se proto řadí kritika nabídky pracovních míst, která vede k odchodu mladé kvalifikované pracovní síly z obce, stejně jako nedostatečná dopravní obslužnost zajišťující vhodné spoje do zaměstnání jak v pracovní dny (četnost spojů), tak především ve dnech pracovního volna.

Graf č. 11

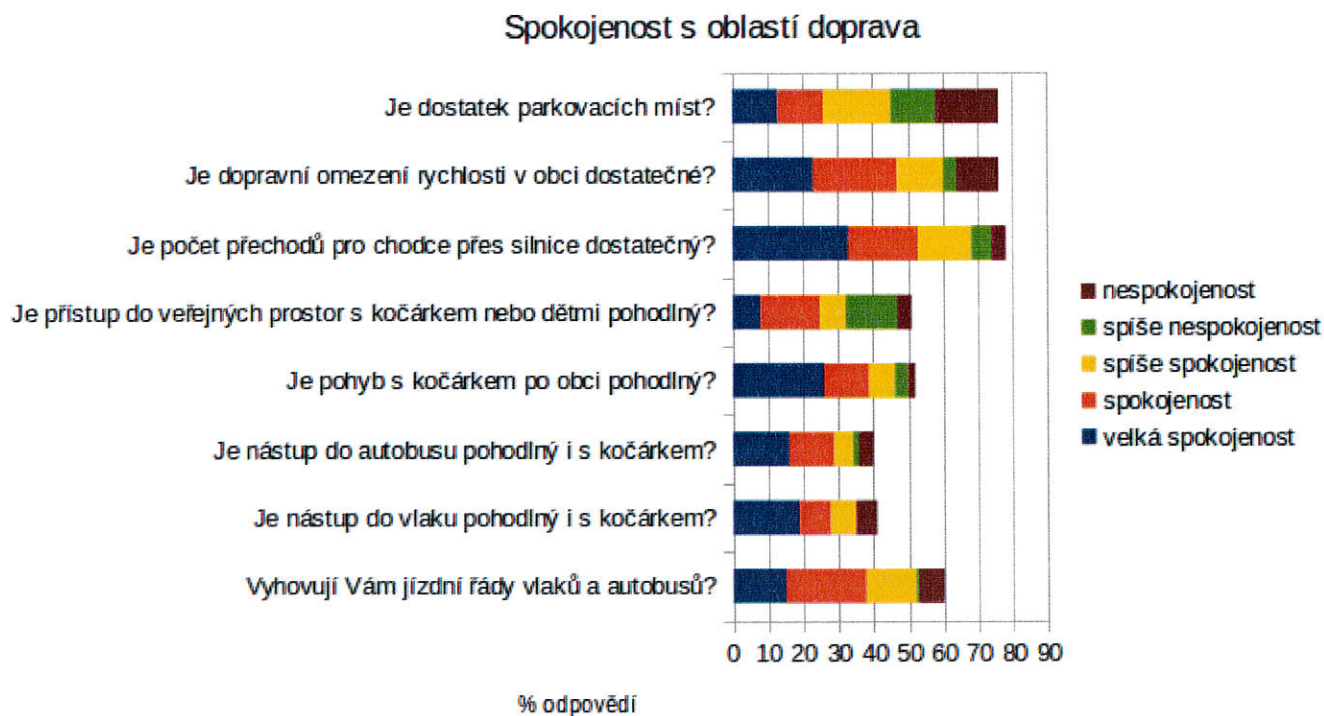
Spokojenost s oblastí zaměstnanost

K dopravě po obci s kočárkem se vyjádřila zhruba polovina respondentů (48-60% dle konkrétní otázky). S výhradami je hodnocen přístup s kočárkem či dětmi do veřejných prostor. Tato výtka se opakuje i v hodnocení předchozích oblastí. Zásadnější nespokojenost panuje v odpovědích na

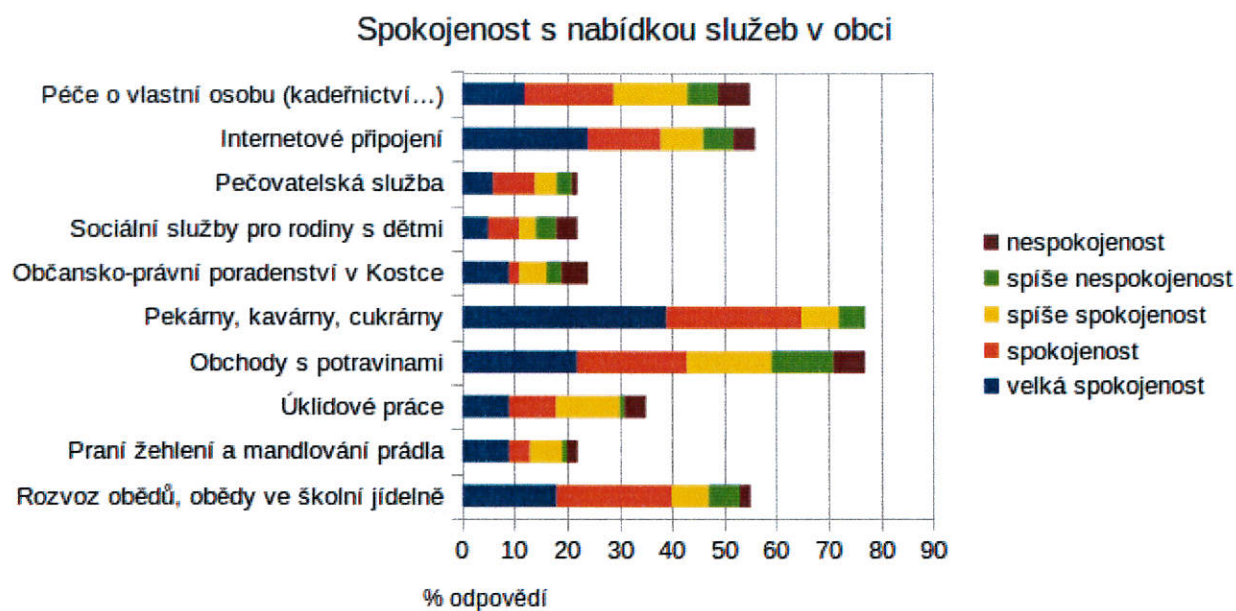
otázku dostatku parkovacích míst, a také dostatečnosti dopravního omezení maximální rychlosti projíždějících vozidel. Na to reagují i konkrétní návrhy zklidnění dopravy a) u přechodu u kina, který hojně využívají děti, resp. jeho přesun ke sportovnímu areálu, b) stejně jako přechodu u drogerie, c) zřízení přechodu u MŠ Sluníčko. Je zmiňován i požadavek vyššího počtu parkovacích míst, opakovaně pak požadavek bezbariérového vstupu na úřad, poštu a do dalších veřejných míst. Negativně je hodnocena dopravní obslužnost o víkendech, kdy je pro pracující (směnný provoz) v podstatě nemožné se do práce dopravit hromadnou dopravou.

Graf č. 12

Tři čtvrtiny respondentů nevyužívají pečovatelskou službu, sociální služby pro rodiny s dětmi, občansko-právní poradenství, praní prádla. Úklidové práce nevyužívá 58% respondentů. Třetina nevyužívá služeb péče o vlastní osobu, internetové připojení a rozvoz obědů či obědy ze školní jídelny. Spokojenost s těmito službami je spíše průměrná. Drtivá většina respondentů (92%) pak přirozeně využívá místních obchodů s potravinami, pekárnu, kavárnu a cukrárny. Spokojenost s těmito službami převažuje. Hlavní výhradou respondentů je nabídka potravin, kdy by někteří preferovali větší obchod (supermarket), jiní obchod ovocem a zeleninou, papírnictví a další podniky občanské vybavenosti.

Graf č. 13

5. PRIORITY RODINNÉ POLITIKY PRO OBDOBÍ 2017-2022

Na základě provedených analýz a šetření bylo vybráno 9 oblastí podpory a identifikováno 43 různých opatření uvedených v konkrétních aktivitách. Níže jsou ke každé z 9 oblastí podpory uvedeny cíle, konkrétní aktivity, realizátoři a termín realizace.

Oblast podpory	I. Podpora vytváření vhodných životních podmínek pro fungování rodin a prostředí příznivého rodině		
Cíl	Zajistit lepší dostupnost lékařských a odborných zdravotnických služeb v místě bydliště či regionu, ulehčit rodinám přístup ke zdravotnické péči a/nebo snížit dojížděku.		
Opatření	1. Stimulační nabídka vhodných nebytových prostor pro ordinaci dětského, zubního a ženského lékaře, pro zubní a lékařskou pohotovost.	Město	2022
Opatření	2. Podpořit zachování/znovuobnovení porodnice v regionu ve spolupráci s dalšími obcemi regionu a vedením nemocnice v Rumburku, tj. zejména komunikace s vedením nemocnice, seznam pobídek pro příchod chybějícího zdravotnického personálu, realizace pobídek.	Město ve spolupráci s obcemi v regionu a vedením nemocnice	2020
Opatření	3. Podpořit dostupnost služeb podpory mateřství (laktanční poradenství, psychologické poradenství, porod a jeho zpracování, raná vazba a výchova dítěte atp.) v regionu.	Město ve spolupráci s obcemi regionu	2022
Cíl	Podpora spolupráce různých aktérů na místní úrovni pod zorným úhlem naplňování potřeb rodiny.		
Opatření	4. Uspořádání workshopu pro mládež s cílem zapojit tuto cílovou skupinu do přípravy projektu víceúčelového hřiště za kinem ve fázích přípravy plánování hřiště, včetně ukázek možného využití prostoru i ukázek aktivit za účasti projektanta.	Město	2017
Opatření	5. Účast žáků a učitelů na plánování zklidňování dopravy v okolí škol „Bezpečná cesta do školy“	Město, školy	2017
Opatření	6. Přímá podpora spolků a organizací ve městě, které pracují s rodinami (hasiči, rybáři, 2 folklorní soubory, řeckořímský zápas, kopaná, Jurta, Krásnolipský spolek, Schrödingerův institut, mateřské centrum Beruška, keramika, cvičení s dětmi, cvičení s kočárky FIT MAMI)	Město	2017 a dále každoročně
Opatření	7. Vybavení klubovny pro spolky v Kulturním domě - stoly, židle, nádobí apod. a jeho provoz	Město	2017 a dále každoročně
Opatření	8. Vybavení zázemí Kulturního domu - např. rekonstrukce kuchyňky vč. nové kuchyňské linky, spotřebičů, nádobí, výměna koberce v prostorách pro veřejnost, výměna stávajícího osvětlení a ozvučení za moderní technologie, pořízení nové technologie na promítání,...	Město	2020-2022
Opatření	9. Propojení opatření při venkovních akcích - např. zázemí pro venkovní kulturní či sportovní aktivity - pořízení technologie ozvučení vč. stanu, pódia vč. zastřešení, pивních setů, stánků, mobiliáře do stánků, velkého stanu pro shromáždění veřejnosti v nepříznivém počasí apod. zázemí pro venkovní akce.	Město	2019-2022

Oblast podpory	III. Podpora služeb podporujících rodinné vztahy a partnerské a rodičovské kompetence, podpora pečujících rodičů		
Cíl	Zajistit dostatečnou nabídku služeb a aktivit pro rodiče i rodiče s dětmi zahrnující jak tvořivé, tak vzdělávací i sebezpečovací programy a kurzy.		
	10. Pořádání tematických tvořivých dílen pro rodiče s dětmi	Město, škola, Kostka, Krásná Jurta	2017 a dále každoročně
	11. Organizované výlety pro rodiče s dětmi ze sociálně slabého prostředí	Kostka	2017 a dále každoročně
	12. Uspořádání přednášek a kurzů pro rodiče s dětmi na podporu rodičovských kompetencí	Kostka	2017
	13. Zajištění služby sociálně aktivizační pro rodiny s dětmi (regionální služby)	Kostka	2017 a dále každoročně
Opatření	14. Zajištění odborného sociálního poradenství (regionální služba)	Kostka	2017 a dále každoročně
	15. Zajištění odlehčující služby - domácí péče (regionální služba)	Kostka	2017 a dále každoročně
	16. Organizování cvičení pro maminky s kočárky	uskupení FIT MAMI	2017 a dále každoročně
	17. Uspořádání burzy ošacení	MC Beruška	2017 a dále každoročně
	18. Pořádání pravidelných akcí pro rodiny (koloběžkářská, drakiáda, divadlo, karneval, rodinný maraton, Pohádkový les, Den Českého Švýcarska ad.)	Město ve spolupráci s místními spolky	2017 a dále každoročně

Oblast podpory	IV. Podpora volnočasových aktivit pro děti a mládež		
Cíl	Zajistit vhodnou nabídku organizovaných aktivit pro děti a mládež v průběhu roku i v době prázdnin na území města.		
	19. Zajištění služby péče o děti od 3 do 6 let v Klubu Včelka	Kostka	2017
	20. Vybavení komunitního centra, vč. materiálu jako jednoho z hlavních míst setkávání pro všechny generace	Kostka	2017
Opatření	21. Zajištění provozu Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež (NZDM)	Kostka	
	22. Rekonstrukce T-klubu pro službu NZDM	Město (dle žádosti IROP)	2022
	23. Zajištění opravy/výměny promítací techniky v kině	Město	2017
	24. Vytipování a podpora aktivit nahrazujících v době prázdnin družinu	Město	2017 a dále každoročně

Oblast podpory	V. Podpora bytové výstavby		
Cíl	Podpořit mladé lidi zakládající rodiny a rodiny s dětmi nabídkou odpovídajícího bydlení či dalších pobídek k bydlení na území města.		
	25. Finanční dotace při dokončení stavby rodinného domu	Město	2017
Opatření	26. Program na podporu opravy střech a fasád na rodinných domech	Město	2017
	27. Nabídka vhodných stavebních pozemků k výstavbě rodinných domů v dostatečném množství	Město	2017

Oblast podpory VI. Podpora infrastruktury			
Cíl	Vybudovat takové prostředí a zázemí ve městě, které umožní pohodlný a bezpečný pohyb po městě i možnosti vyžití pro celou rodinu a všechny věkové kategorie.		
Opatření	28. Výstavba dětského hřiště pod sídlištěm - vydáno územní rozhodnutí	Město	2022
	29. Dobudování bezbariérových přístupů do veřejných budov (MěÚ, pošta, knihovna atp.)	Město	2022
	30. Obnova herních prvků na dětském hřišti na sídlišti	Město	2017
	31. Vybudování hřiště pro mládež - víceúčelová plocha pod kinem (skate park) dle zpracované studie a setkání s mládeží	Město	2022
	32. Vybudování nové oddechové zóny u rybníku Címrák, Městský park	Město	2022
	33. Jednání o navýšení počtu spojů veřejné hromadné dopravy o víkendech k zajištění obslužnosti při pracovních povinnostech (př. víkendové služby, směnný provoz)	Město	2022
	34. Konkrétní opatření zklidnění dopravy v obci: omezení rychlosti jízdy na hlavních příjezdových komunikacích, úpravy u školy (zpomalovací práh, zúžení vozovky), přechod pro chodce u MŠ Sluníčko, příprava dokumentace pro stavební povolení, projekt	Město	2020
35. Navýšení počtu parkovacích míst v okolí náměstí	Město	2020	
36. Instalování většího počtu laviček a košů na veřejných prostranstvích	Město	2017	

Oblast podpory VII. Podpora zdravého životního stylu rodiny			
Cíl	Podpořit účast různých aktérů na projektech zdravého životního stylu s konečným dopadem na životní styl rodin a jejich členů s osvojením si nových zdravějších způsobů, i podpora preventivních programů.		
Opatření	37. Zdravé stravování ve školní jídelně – účast v projektu „Zdravá škola“, zaměstnanci jídelny se zúčastní kurzu	Škola	2017
	38. Preventivní programy ve škole - zdravý životní styl, plavání, bruslení, kurzy pro zaměstnance inovativní třídy	Škola	2017 a dále každoročně
	39. Instalace automatů na kondomy	Město	2017
	40. Úklid říčky Křínice za účasti občanů v rámci akce „Uklidíme svět“	Město	2017 a dále každoročně

Oblast podpory VIII. Podpora mezigeneračního soužití			
Cíl	Reflektovat demografický vývoj obyvatelstva a zahrnout do pro-rodinných opatření všechny věkové kategorie, konkrétně seniory a podpořit tak mezigenerační dialog.		
Opatření	41. Čtení seniorů dětem	Škola, Kostka	2017 a dále každoročně
	42. Organizace mezigeneračního setkávání	Škola, město, Kostka	2017 a dále každoročně

Oblast podpory IX. Podpora osvětové informační činnosti			
Cíl	Zajistit informační podporu rodinám a jejich lepší orientaci v připravovaných a realizovaných pro-rodinných opatření a aktivitách na území města.		
Opatření	43. Web města rozšířit o záložku na "Pro rodinu" shrnující informace o rodinné politice, plánovaných pro-rodinných opatřeních, debatách, službách a akcích pro rodiny atp.	Město	2017

